

9-08-2015 Antonius van Padua

+ Welkom in deze viering op de 19^e zondag door het jaar. We zongen een openingslied dat aanspoort om te horen hoe God met ons omgaat. Hoe Hij adem geeft en gaande houdt, hoe wij Hem ter harte gaan, hoe Hij tot ons spreekt door profeten en zo bij ons is. Wij maken dit uur op zondagmorgen vrij om deze aanwezigheid tot ons te laten doordringen. Je hoeft maar te luisteren; je hoeft er maar te zijn met je zintuigen open. Hoor, kijk, ruik, voel en smaak hoe wij bij elkaar zijn rond het woord van profeten en de tekenen van brood en wijn. Ik wens ons een goed uur waarin wij kunnen neerleggen wat ons bezielt aan vermoeidheid en kracht, opdat wij opleven in Gods aanwezigheid.

Bidden we om ontferming.

Heer ontferm U   *Loflied*

Gebed

Eeuwige, in Jezus bent U ons nabij in het teken van brood. Wij bidden U dat wij die nabijheid ervaren en dat wij die ervaring delen met elkaar, in het bijzonder met hen die zich bevinden aan de randen van welvaart en geluk. Dat vragen wij U door Jezus, uw zoon, onze broeder. Amen

1 Koningen 19:4-8   *Johannes 6: 41-51*

Overweging

In Tilburg is pater Gerrit Poels een bekende naam. Hij is stichter van de vrijwilligersorganisatie 'contour', van de stichting 'broodnodig' en is betrokken bij het sociale eethuis 'de Pollepel'. Nog meer dan onder de naam Poels, kennen mensen hem onder de naam 'broodpater'. Al jarenlang fietst de nu zesentachtig jarige 's-nachts door de stad om mensen die financieel moeilijk zitten brood te brengen. Ik moest aan hem denken bij het lezen van de geschiedenis van Elia die wij zojuist hoorden. Elia is op de vlucht. Na een dag door de woestijn ziet hij het niet meer zitten. Hij heeft een burn-out. Hij wordt achtervolgd en is het zat dat ze achter hem aanzitten en doodmoe 'Het wordt mij te veel', verzucht hij 'laat mij maar sterven'. Hij valt in slaap en een engel stoot hem aan 'sta op en eet'. Een engel, een mal'ak, een angelos, dat betekent een bode of afgezant. Er waren engelen, en er zijn er nog, die zeggen 'sta op en eet'. Zij zijn afgezanten, zij vertegenwoordigen God. Zij laten de aanwezigheid van de Schepper doordringen waar honger is en duisternis.

Engelen die brood uitdelen zijn lichtpunten, of zij nu engel van de Heer of broodpater heten. Niemand zal er zich aan storen dat zij hongerigen voeden, hooguit is er ergernis omdat nog steeds niet iedereen beschikt over voldoende voedsel.

De brooduitdeler mag er zijn wanneer het gaat om voedsel in de zin van boterhammen. In de tekst van het evangelie van vandaag blijkt brood nog een andere betekenis te hebben dan voedsel voor het lichaam. Maar die nieuwe betekenis roept weerstand op. Wat Jezus zegt leidt bij zijn toehoorders tot ergernis 'Ik ben het brood dat uit de hemel is neergedaald'. De reactie luidt: hij is toch ook van vlees en bloed net als wij; we kennen zijn vader en moeder – hoezo: brood uit de hemel neergedaald? De Joden die het horen zijn kwaad. Ze lijken te zeggen: laat Jezus toch met beide benen op de grond blijven, laat hem niet afdwalen naar een vage onzichtbare wereld. Maar Jezus spreekt met grote overtuiging. Hij laat zich niet afleiden door deze kritiek. Hij maakt duidelijk dat je op twee manieren kunt kijken naar het brood dat ons in leven houdt. Hij zegt tegen zijn toehoorders: Jullie weten van het manna, voedsel als een gave in de woestijn. De vaders konden daardoor overleven. (zoals Elia door het brood van de engel en anderen door het brood van de broodpater) – Met dit brood kun je overleven, maar overleven is geen eeuwig leven; je gaat wel dood. En dan komt het nog een keer: 'Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald.'

Brood en brood. Eerste levensbehoefte en tweede levensbehoefte. Manna en het brood van de broodpater passen bij de eerste levensbehoefte. 'Ik ben het levend brood' past bij de tweede levensbehoefte. Jezus zegt hier dat hij helemaal met God verbonden is en door ons met hem te verbinden maken we deel uit van het verbond met God. Dat is een verbinding over de dood heen, een die ons deel doet hebben aan het werkelijke leven. 'Ik Ben' zegt Jezus. Dat klinkt voor zijn toehoorders als de naam van God JHWH, dat is: ik ben, ik was, ik zal er zijn.. Zo geeft hij uitdrukking aan zijn speciale band met God. Hij Jezus 'ik ben het brood dat levend maakt'. Dat sluit aan bij uitspraken als: Ik ben eer Abraham was – en: ik ben de herder, ik ben de weg, de waarheid en het leven. Ook die woorden riepen ergernis op. Dat gebeurt tot op de dag van vandaag. Het kan ook verwondering oproepen. Dat een mens, dat Jezus het goddelijke tastbaar maakt, onder ons is, ons bemoedigt en de weg wijst naar werkelijk leven

Een mens leeft niet van brood alleen. Moge het zo zijn.